

საქართველოს ეროვნული მუზეუმი

0105 თბილისი, რუსთაველის გამზირი 3, ტელ.: 998022; ფაქსი: 982129; E-mail: info@museum.ge

არქეოლოგიური კვლევის ანგარიში

არქეოლოგიური კვლევების ინსტიტუტის ხელმძღვანელი

ზურაბ მახარაძე

№: 16/04.18 (04/ა)
თარიღი: 03.05.2018

ანგარიში

შემსრულებელი: სსიპ საქართველოს ეროვნული მუზეუმი

დამკვეთი: შპს კავკასიენერგო

ობიექტი: ხობისა და ზუგდიდის მუნიციპალიტეტები, სოფელ ანაკლია, გამოღმა კარიათა, გაღმა კარიათა და ახალსოფელში გამავალი 35 კვ ელექტრო გადამცემი ხაზის ქვეშ არსებულ ტერიტორია (სიგრძე 34 კმ, სიგანე 30 მ)

დამკვეთსა და შემსრულებელს შორის გაფორმებული №16/04.18 (04/ა) ხელშეკრულების თანახმად, საქართველოს ეროვნული მუზეუმის მეცნიერ თანამშრომლების რეკაზ პაპუაშვილისა და დერი ჯიბლადის მიერ ა.წ. 23/IV-28/IV-მდე ჩატარდა I ეტაპის საექსპერტო ზედაპირული სადაზვერვო ხასიათის სამუშაოები ხობისა და ზუგდიდის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე, სადაც დაგეგმილია ახალსოფელი-ანაკლიის ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობა. აქ გათვალისწინებულია 182 ერთეული, 35 კვ. ელექტროგადამცემი ანძის მონტაჟი (ხაზის სიგრძე 34 კმ, დერეფნის სიგანე კი 30 მ-ია) (სურ.1).

ხსენებული ტრასა სათავეს იღებს ხორგა 220 ქვესადგურიდან (სურ. 2-3, კორდინატები: X 0738445, Y 4680862), რომელიც მიემართება დასავლეთით (სურ. 4-7) ფოთისკენ მიმავალი რკინიგზის ხაზისა და საავტომობილო ტრასის გასწვრივ. სოფ. ჭალადიდთან უხვევს დასავლეთიდან აღმოსავლეთის მიმართულებით, კვეთს მდ. ყორათსა და ხობისწყალს (სურ. 8-11, კორდინატები: X 0727889, Y 4682888), სოფ. გაღმა-გამოღმა ქარიეტას საძოვრებს, სახნაფ-სათეს სავარგულებს. ქარიეტას ჩრდილო-დასავლეთ კუთხეში მონტაჟდება №80 ელექტროგადამცემი ანძა (სურ. 12-13, კორდინატები: X 0724197, Y 4684347), რის შემდეგაც ელექტროგადამცემი ხაზი გაივლის სოფ. დღვაბას ტერიტორიას, ტყიან ზონას, გადადის მდინარე მუნიას გასწორხაზოვანებულ არხზე (კორდინატები: X 0727889, Y 468737), გაივლის თითქმის გაუვალ ჭაობიან ტყეს, კვეთს მდინარე ჭურბას და გადის სოფ. დიდგვიმრაში. შემდეგ, სოფ. ცვანასა და ერგეტას სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სადრენაჟო არხებისა და

ალაგ-ალაგ ტყიანი ზოლის გავლით (სურ. 14-16) მიემართება თიკორი-ანაკლიისაკენ (სურ. 17-18). № 178 სავარაუდო ანძასთან (კორდინატები: X 0713894, Y 4695914) გადადის მდ. თიკორის დიდი მაგისტრალური არხის მარჯვენა ნაპირზე და ხვდება ანაკლიის მშენებარე ნავსადგურის მიმდებარე ტერიტორიაზე, სადაც ელექტროგადამცემა ხაზის ბოლო პუნქტია №182 სავარაუდო ანძის ადგილმდებარეობა (კორდინატები: X 0713481, Y 4695976).

ახალსოფელი-ანაკლიის ელექტროგადამცემა ხაზების ტრასის დერეფნის ძირითად ნაწილში ზედაპირული დათვალიერებისას არქეოლოგიური ობიექტები არ გამოვლენილა. გამონაკლისს წარმოადგენს მხოლოდ №159 ანძის გასამართი ტერიტორია, რომელიც ერგებთან ზღვისკენ მიმავალ ადგილს კვეთს სოფ. ცვანეს დასავლეთ ნაწილში (სურ. 18-19, კორდინატები: X 0716227, Y 4693552). ეს პუნქტი გამოირჩევა გარემოსაგან განსხვავებული, შედარებით შემადლებული, რელიეფით და წარმოადგენს კოლხეთის ბარისათვის დამახასიათებელ ხელოვნურად გამართულ ბორცვ-ნამოსახლარს. არქეოლოგიური ობიექტის ზედაპირზე აიკრიფა მცირე ზომის კერამიკის ხუთიოდე ფრაგმენტი და დაფიქსირდა ქვაყრილიც (სურ. 20-21). კერამიკის ეს ფრაგმენტები კეცისა და ფაქტურის მიხედვით შეესაბამებიან ძველი წელთაღრიცხვის პირველი ათასწლეულის პირველ ნახევარში გავრცელებულ კოლხეთის თიხის პროდუქციას. აქედან გამომდინარე შესაძლოა ჩვენც ამ პერიოდის ნასახლართან გვეკონდეს საქმე. მითუმეტეს, რომ ეს რეგიონი სწორედ ამ ხანაშია მჭიდროდ დასახლებული. აქვე შევნიშნავთ, რომ ახალსოფელი-ანაკლიის ელექტროგადამცემა ხაზების ტრასის მახლობლად 1-2 კმ რადიუსში მდებარეობს უადრესად მნიშვნელოვანი არქეოლოგიური ობიექტები: შუხუზი მაქაცარიას ბორცვ-ნამოსახლარი, სოფელ ცვანეს დიხა-გუშუბათა სისტემა, ერგეტის სამაროვნები და ჩვენს მიერ ჯერ კიდევ ადრე დაფიქსირებული ბრინჯაოსა და ანტიკური ხანის ნასახლარები, რომლებიც ანაკლიის ნავსადგურის ზონასთან ახლოს 700 მ-ის მანძილზე მდებარეობენ.

რეკომენდაცია

ახალსოფელი-ანაკლიის ელექტროგადამცემა ხაზის (სიგრძე-34 კმ, სიგანე-30 მ; დასაწყისი - X 0738445, Y 4680862; დასასრული - X 0713481, Y 4695976) ძირითად ნაწილში ზედაპირული დაზვერვებით არქეოლოგიური ობიექტები არ დასტურდება. თუმცა ეს სრულებითაც არ გამორიცხავს იმას, რომ ტრასის

მშენებლობისას წარმოებული მიწის სამუშაოებისას არქეოლოგიური ობიექტები არ გამოვლინდეს. მათ შორის ჭაობიან ზონაში დასამონტაჟებელი ანძების ფუნდამენტის გაჭრისას.

ერთი პუნქტში, რომელიც ტრასის დერაფანში ექცევა დაფიქსირდა არქეოლოგიური ობიექტის ნიშნები (კორდინატები: X 0716227, Y 4693552). საჭიროა აქ №159 ანძის დამონტაჟებამდე ობიექტის ხასიათის, ქრონოლოგიისა და გავრცელების არეალის დასადგენად ჩატარდეს მეორე ეტაპის არქეოლოგიური სამუშაოები (მცირე ზომის შურფების გაკლება).

ახალსოფელი-ანაკლიის ელექტრო გადამცემი ხაზების ტრასაზე მომავალში წარმოებული მიწის სამუშაოებისას თუ მოხდება არქეოლოგიური ობიექტების აღმოჩენა, ამ შემთხვევაში საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა დაცვის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს შესაბამის სამსახურებს.

რევაზ პაპუაშვილი

საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ოთ. ლორთქიფანიძის
არქეოლოგიური კვლევების ინსტიტუტის
მეცნიერ თანამშრომელი

ლერი ჯიბლაძე

საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ოთ. ლორთქიფანიძის
არქეოლოგიური კვლევების ინსტიტუტის
მეცნიერ თანამშრომელი

ლიტერატურა

პაპუაშვილი რ; პაპუაშვილი ნ 2005: ერგეტა - კოლხეთის ძველი ნამოსახლარები, თბილისი

პაპუაშვილი რ; პაპუაშვილი ს 2014: შავი ზღვის პალეორეჟიმი და მისი გავლენა კოლხეთის დაბლობის დასახლებებზე (ძვ. წ. III-I ათასწლეულებში) თბილისი

ჩიტაია გ. 2017 - ხობის სიძველენი, თბილისი - ხობი

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21